

Producent profil

Kirsten og Ib Jakobsen

Af dyrkningskonsulent Jan Jürgensen

Umiddelbart øst for Mariager og en kilometer syd for Mariager Fjord ca. 60 meter over havet ligger en juletræsejendom, som er ejet af Kirsten og Ib Jakobsen. Ejendommen blev erhvervet i efteråret 1992 af Kirsten og Ib, og der var på det tidspunkt allerede påbegyndt en tilplantning med nordmannsgranjuletræer af den tidligere ejer med rådgivning fra Ib.

Ib Jakobsen ved et flot 2-meter træ.

Både Kirsten og Ib ynder at be-
trakte sig selv som juletræsbønder
med egen direkte eksport, hvor det
væsentlige grundlag for produktionen
er at opbygge en produktion af
kvalitetstræer i de størrelser og
mængder, som det solide netværk af
direkte studepladskunder og plan-
tecentre samt større udenlandske
mellemlhandlere har behov for.

Kirsten er uddannet pædagog, og arbej-
dede som sådan indtil 1995, hvor hun
opsagde sit job med at passe børn for i
stedet at fortsætte med at passe jule-
træer. Siden har Kirsten dog udbygget
pasningen med endnu en vigtig funktion,
idet hun også tager sig af regnskabet over
juletræerne.

Honda ATV sprøjtemaskine

	250 ccm.	420 ccm.
Træk	2 WD.	4 WD.
Bredde	80 cm.	82 cm.
Frontlift	Elektrisk	Elektrisk

Udstyr til ATV: Sprøjtebor 80-140 cm.
Gødningsudstyr
Bundklipper

**Ring for yderligere information
og eventuelt demonstration**

HORSENS MASKINER A/S

EGESKOVVEJ 10 · 8700 HORSENS
TLF. 76 69 29 00 · WWW.HORSENSMASKINER.DK

Ib blev uddannet som skovtek-
nikker i starten af 1980'erne,
hvor han startede med at
arbejde indenfor Staten og
efterfølgende i skovdyr-
kerforeningerne i Vejle og
Kolding, samt i perio-
den 1983-85 som eks-

portsælger ved Danplanex. I 1985 blev
han ansat i skovdyrkerforeningen Århus
Amt Nord som skovfoged. I foreningen
var han med til at opbygge en stor pro-
duktion og et stort salg af juletræer og
pyntegrønt for de mange medlemmer
indtil han i år 2000 ønskede at fratræde
denne stilling for at kunne koncentrere

**Døende træer honningsvamp. Når man skærer
i barken kommer svampens hvide mycelium frem.**

Sprøjteskade efter afskærmet sprøjting, hvor en slange sprang.

sig helt om produktionen på sin egen ejendom.

Ved overtagelsen af den oprindelige ejendom var der et landbrugsareal på 32 ha, som senere er øget ved opkøb af nabo jord til i dag ca. 75 ha. Det har ved opkøb af jord været vigtigt, at arealerne lå umiddelbart op til og hang sammen med den eksisterende ejendom, idet det er Ib's holdning, at juletræsarealer skal tilses jævnlige og hyppigt for at kunne imødegå større overraskelser i form af bl.a. angreb af skadedyr.

Mål for produktion

Fra starten har det været Kirsten og Ib's mål på ejendommen, at opbygge en intensiv produktion af juletræer under

hensyntagen til natur og fauna. Nogle af arealerne er let kuperede med lavninger, hvor der er risiko for forårs- og vinterfrost. Jordbunden er let sandet til gruset med en del sten, men godt egnet til juletræer og alle juletræsarealer er hegn mod råvildt.

Der er fra starten af tilplantning og senere ved indtag af nye arealer altid planlagt og plantet læhegn efter en fast model, idet det er Ib's erfaring gennem mange år i branchen, at uden læhegn bliver der ingen juletræer. Normalt er der tre blokke med nordmannsgran mellem læbælterne. Nord – syd gående læbælter består altid af tre rækker med diverse løvtræ arter, og vil på sigt have betydning både for vind, men også for øjet og Ib er ligeledes overbevist om, at det giver liv for forskellige insekter og rovmidler, som kan være med til at mindske angreb af skadedyr i juletræerne, og dermed give et lavere kemikalieforbrug. De øst – vest gående læbælter består af sitka gran, hvor målet for læ er et hurtigt og effektivt hegn. Læbælterne plejes og vedligeholdes jævnlige ved klipning og tynding, så de opnår den maksimale udvikling.

Ved købet af ejendommen var målet for tilplantning ca. 20.000 nordmannsgran pr. årgang, hvilket løbende er blevet udvidet til i de senere år at være 50 – 60.000 stk. pr. årgang, hvilket i dag betyder en årlig høst på 40-50.000 træer.

Kulturmodeller

De kundegrupper som man henvender sig til har et behov for at købe træer i alle

størrelser og specielt forholdsvis mange mindre træer alle sammen i en god kvalitet. Derfor har Ib gennem tiden eksperimenteret med kulturanlæg med forskellige plante- og rækkeafstande for at kunne opfylde dette kundeønske, og er nået frem til nedenstående 3 kulturmodeller.

Kulturstart

Kulturer grenknuses efter høst og i dag foretages også en stød/dybdefræsning på alle arealer, da der er konstateret spredte angreb af honningsvamp i tidligere kulturer (se foto), og man håber med dybdefræsningen at kunne begrænse/fjerne honningsvampen. Herefter tilføres 5 tons dolomitkalk med kalkspreder, hvor bl.a. magnesium frigives over de næste 5-6 år, og jorden kan holde et pH på 5-5,5.

Efterfølgende plantning foregår med plantemaskine efter en af de førnævnte kulturmodeller.

Kulturpleje

Kulturerne renholdes fra år 0 til år 4 ved bredsprøjtning med en 1-armet traktorsprøjte. Behandlingerne foretages efter behov primært med jordmidler som Logo eller bladmidler som glyphosat.

Ligeledes fra 0-4 år foretages udlægning af gødning med en rækkegående Jydeland portalkraktor.

Efter 4. sæson stabklippes træerne første gang med et 12 cm stabklipper hoved, og herefter indtil høst foretages al renhol-

Tre kulturmodeller hos Kirsten og Ib Jacobsen. Der regnes med 24 meter fra spormidte til spormidte. Kun model 1 og 2 bruges i dag.

Model 1	Model 2	Model 3
Udbyttemodeller		
50 % træer på 80 - 150 cm	65-75 % træer på 100 - 175 cm	100 % træer over 150 cm
50 % træer på 175 – 300 cm	25 – 35 % træer på 200 – 300 cm	
Kulturmodeller		
Planteafstand = 80 cm	Planteafstand = 90	Planteafstand = 115 cm
Rækkeafstand = 90 cm	Rækkeafstand = 105 cm	Rækkeafstand = 105 cm
Antal rækker = 24	Antal rækker = 20	Antal rækker = 20
Spor og hegn = 22 %	Spor og hegn = 22 %	Spor og hegn = 22 %
Plantetal		
Brutto = 13.888 stk.	Brutto = 10.580 stk.	Brutto = 8.280 stk.
Netto = 10.800 stk.	Netto = 8.250 stk.	Netto = 6.500 stk.

Formning af små træer skal sikre så naturligt et udseende som muligt.

delse mod ukrudt afskærmet med MCPA og glyphosat ved skærmsprøjtning med portaltraktor.

Fra år 5 og frem til høst foretages gødskning efter følgende model:

■ Forår inden udspring udbringes en flydende gødning NPK 13-2-7 med marksprøjte.

■ Sensommer efter afmodning af træerne udbringes med Flowmatic den faste gødning NPK 21-3-10.

Ib oplyser, at han både har gode og dårlige erfaringer med flydende gødning, idet det ikke kan skjules, at der ved udbringning af flydende gødning i sensommeren er fremkommet nogle alvorlige skader (se

foto). Derfor udbringes flydende gødning nu kun inden træernes udspring.

Fra år 6 gødes der forår med 50 kg Mg/ha i form af Kiserit, og ligeledes udbringes der 75 kg N/ha stigende til 90 kg/ha i de følgende år. Efterår udbringes 50 kg N/ha i form af NPK 21-3-10.

På ejendommen har man en kvælstofnorm på 100 kg N/ha/år.

Efter 6. vækstsæson foretages anden stabklipping med et 15 cm hoved, som er løftet let over jorden.

Eksempel på løvtræhegn.

To eksempler på kundeordrer til stadeplads/gartencenter:

Kunde 1			Kunde 2		
Nordmannsgran P-line	80-100 cm	300 stk.	Nordmannsgran P-line	80-100 cm	200 stk.
Nordmannsgran P-line	100-125 cm	300 stk.	Nordmannsgran P-line	100-125 cm	400 stk.
Nordmannsgran P-line	125-150 cm	300 stk.	Nordmannsgran P-line	125-150 cm	500 stk.
Nordmannsgran P-line	150-175 cm	800 stk.	Nordmannsgran P-line	150-175 cm	350 stk.
Nordmannsgran P-line	175-200 cm	600 stk.	Nordmannsgran P-line	175-200 cm	200 stk.
Nordmannsgran P-line	200-225 cm	500 sk.	Nordmannsgran P-line	200-225 cm	100 stk.
Nordmannsgran P-line	225-250 cm	400 stk.	Nordmannsgran P-line	225-250 cm	100 stk.
Nordmannsgran P-line	250-300 cm	200 stk.	Nordmannsgran P-line	250-300 cm	50 stk.

Skadedyr

Angreb af ædelgran lus er som tidligere omtalt ikke det store problem på ejendommen, idet der gennem de udbredte løvtræ læbælter (se foto) er optimale livsbetingelser for lusenes fjender. På grund af den lette jordbund kan angreb af mider dog være et problem specielt i lange tørre og varme perioder, hvorfor det kræver særlig opsyn og behandling i rette tid.

På ejendommen findes der 5 til 6 ha, der er særlig udsat for forårsnattefrost. Ved udsigt til nattefrost klargøres tågesprøjten med vand, og vandtankene fyldes op, så det er klar til at rykke ud fra normalt kl. 4 til 7 om morgenen, hvor risikoen er størst. Der anvendes kun 200 l vand/ha, da det ligeså ofte er omrøringen af luften, som mindsker risikoen for skader. Med den lave vandmængde og en tank på 3.000 l vand kan sprøjten komme over de 5-6 ha ca. 3 gange i timen.

Formning af træer

Alle træerne formes og vækstreguleres kemisk, men behandlingen af træerne

er afhængig af træernes planteafstand, hvorfor træer, der skal tidligt ud af kulturen som små træer mærkes.

Når træerne er i knæhøjde – i 3. eller 4. vækstsæson – nippes de mærkede træer i øverste krans, dvs. den der bliver 2. krans efter vækstsæsonen, og der følges op i kommende sæsoner (se foto).

Vækstregulering af top-skud på mærkede træer foretages herefter efterfølgende. Små mærkede træer, der skal ud af kulturen første gang, breddereguleres med håndsaks for at fremstå så naturlige som muligt (se foto).

Efter første stabklipping hækkippes de resterende mærkede træer med en manuel hækklipper.

Efter stabklippingen i 6. vækstsæson breddereguleres de tilbageblivende træer, og der foretages nipning i øverste grenkrans med efterfølgende kemisk vækstregulering af top-skud. Hver vinter gennemgås træerne med en finpudsning, og der mærkes eventuelle træer som skrot, eller træer der skal løftes i bunden.

Opmærkning, salg og høst

Kirsten og Ib har i dag opbygget en mindre grossist forretning med en eksport på ca. 80.000 træer. De har et tæt samarbejde med 10-12 lokale producenter, der laver ca. 35.000 træer, og de resterende er af egen produktion på i dag ca. 45.000 træer. Alle træer fældes med Jørgen Jensens fældemaskine.

Ligeledes har de opbygget et netværk af kunder, hvoraf halvdelen er stadepladskunder og gartencentre koncentreret i Berlin og München området, dog under hensyntagen til at de ikke markedsmessigt kan genere hinanden. Omtrent 25 % af træerne sælges til udenlandske mellemhandlere, og de sidste 25 % går til større detaillister og handelskæder.

Som det kan ses af ovenstående eksempler kan behovet for træer overfor de enkelte kunder være meget forskelligt indenfor højde klasser og kvaliteter, og derfor er opgaven som producentgrossist, dels at sælge udbuddet fra sine samarbejdspartnere på producentsiden, og dels at have så bred en sammensætning af træer i egenproduktionen, at man

Tæt plantning i forbandt 2 år gammel.

Så er fremtiden sikret

JUTEK LIGHT-TRAC

2 rækket Portal-Traktor
Trinløs hydrostatisk fremdrift
Hydraulisk justerbar sporvidde 100 - 130 cm
3 hydrauliske lifte
Hydraulikanlæg til bundklipper og fælder m.m.
Kan udstyres med en lang række redskaber

23 hk Kawasaki benzin motor og 2WD

116.000,-

24 hk Kubota diesel motor og 3WD

153.000,-

Priserne er ekskl. moms og levering

Vi har Europas bredeste program af specialudstyr til juletræer.
Kontakt os, og find ud af hvorfor der kører mere end 200 JUTEK
traktorer rundt om i Europa.

www.jutek.dk

JUTEK - Nymarksvej 19 - DK-5471 Søndersø

Tlf.: 70 220 420 - Fax: 70 220 450 - E-mail: jutek@jutek.dk - www.jutek.dk

Fældemaskiner klar til sæson 2011.

kan optræde som buffer. Kun herved kan man opfylde kundernes ønsker, og man må ikke glemme, at det er kunden, der er i centrum og "næsten" altid har ret.

Indenfor de kundegrupper som der bliver handlet med, er det vigtigt at varen er veldefineret i kvalitet og størrelser uden for stort et spænd, idet træerne salgsmæssigt kommer ud på meget forskelligartede markeder,

hvor købekraften og dermed salgsprisen er forskellig, men også hvor detailkundernes krav til træernes udseende og størrelse er forskellig. Alle træer opmærkes derfor i Prima – Standard – Supermarkeds kvalitet – og i dagens marked også i "skrot" kvalitet. Ved denne kvalitetsmærkning og sortering kan man være sikker på, at kunden altid får den smalle veldefinerede kvalitet uanset om det er en god eller mindre god vare.

Afsluttende

Ser man på fremtiden for juletræsproduktionen, mener Ib Jakobsen, at der foregår en stigende tilplantning i Europa med nordmannsgran, men at der ikke indenfor en tidsperiode på 8-10 år vil opstå problemer med en for stor mængde juletræer på udbudssiden, da markedet i samme periode vil blive større for nordmannsgrantræer. Hovedproduktet indenfor juletræer i dag falder i højdegruppen 150 til 200 cm, men med en faldende tendens til at omfatte gruppen 175 – 200 cm, hvilket kan skyldes mindre købekraft, boligtype eller familiemønstre.

I Danmark skal vi koncentrere os om at producere kvalitetsjuletræer i de kvaliteter og størrelser som markedet efterspørger og sælge dem som en veldefineret vare, og så holde os fra at producere mængdevarer og opdele dem i udefinerede kvaliteter som A og B til supermarkeds kæder og andre varehus udbydere, idet det er med til at udkonkurrere de gode kunder som studepladser og plantecentre.

FORT SIRIO 4 x 4 TIL JULETRÆER

Importør:

Sønderup Maskinhandel A/S . Hjedebakvej 464 . 9541 Suldrup . tlf: 98 65 32 55
www.jutrak.dk . e-mail: mail@fbdk.dk